ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ରୁ ଏକସଙ୍ଗେ ପ୍ରକାଶିତ

ଓଡ଼ିଶା ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍

ସମ୍ପାଦକୀୟ

ପାଞ୍ଚ ଆଙ୍ଗୁଠି ଏକାଠି ହେଲେ ମୁଠା ଟାଣ ହେବ !

ଓଡ଼ିଶା କଂଗ୍ରେସ ସଂଗଠନର ଚେହେରା ବଦଳିଛି । ନିରଞ୍ଜନ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ହାତକୁ ଆସିଛି ପିସିସି ସଭାପତି ପଦ । ପ୍ରସାଦ ତାଙ୍କ ପଦବୀ ହରାଇଛନ୍ତି ।

ନିରଞ୍ଜନଙ୍କ ସହିତ ନୂଆ ଟିମ୍‌ରେ ଅଛନ୍ତି– ନବ ଦାସ, ଭକ୍ତ ଦାସ, ଚିରଞ୍ଜୀବ ବିଶ୍ୱାଳ, ପ୍ରଦୀପ ମାଝୀ । ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଭାରୀ ଏଥର ଜିତେନ୍ଦ୍ର ସିଂହ ।

ଏମାନଙ୍କ ସହିତ ଜୟଦେବ ଜେନାଙ୍କୁ କୋର୍ କମିଟି ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପୂର୍ବତନ ପିସିସି ସଭାପତି ଶରତ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ କମିଟିର ସଂଯୋଜକ, ପୂର୍ବତନ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହେମାନନ୍ଦ ବିଶ୍ୱାଳ ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ପୂର୍ବତନ କେନ୍ଦ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଜେନା ମ୍ୟାନିଫେଷ୍ଟୋ କମିଟିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ଶରତ ରାଉତଙ୍କୁ ସଂଯୋଜକ ଭାବେ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି ।

ରାଜ୍ୟ କଂଗ୍ରେସର ଏ ନୂଆ ଟିମ୍ ଘୋଷଣା ପରେ ପ୍ରସାଦ ବିରୋଧୀ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ଭିତରେ ଉତ୍ସାହ ଖେଳିଯାଇଛି ।

ବିଜେପୁର ନିର୍ବାଚନରେ କଂଗ୍ରେସର ଶୋଚନୀୟ ପରାଜୟ ପରେ ପ୍ରସାଦ ହଟାଓ ସ୍ୱର ତୀବ୍ର ହୋଇଥିଲା । କଂଗ୍ରେସର ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ନେତା ଏ ପରାଜୟ ପାଇଁ ପ୍ରସାଦଙ୍କୁ ଦାୟୀ କରିଥିଲେ ।

ଏଇଠି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିପାରେ ପ୍ରସାଦଙ୍କ ଜାଗାରେ ଅନ୍ୟ କେହି ଜଣେ ଟାଣୁଆ ନେତା ପିସିସି ସଭାପତି ପଦରେ ଥିଲେ ଫଳ ଓଲଟା ହୋଇଥାନ୍ତା କି? କେହି କହିବେନି ପ୍ରସାଦଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଆଉ ଜଣେ ଥିଲେ ବିଜେପୁରରେ ବାଜିମାତ୍ କରିଥାନ୍ତା କଂଗ୍ରେସ ।

ପ୍ରସାଦଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଅନ୍ୟ କେହି ଜଣେ ଯଦି ଥାନ୍ତେ ବିଜେପୁର ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଏତେଟା ଶୋଚନୀୟ ହୋଇନଥାନ୍ତା ହୁଏତ– ଏକଥା କେହି କେହି କହିପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏ କଥା ବି ସତ ଯଦି ପ୍ରସାଦଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣପ୍ରାଣରେ କଂଗ୍ରେସ ନେତାମାନେ ସହଯୋଗ କରିଥାନ୍ତେ ତା'ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏଭଳି ବିପର୍ଯ୍ୟୟର ସାମ୍ନା କରିନଥାନ୍ତା କଂଗ୍ରେସ ।

ତେଣୁ ଓଡ଼ିଶାରେ କଂଗ୍ରେସର ସ୍ଥିତି ବା ଦୁଃସ୍ଥିତି ପାଇଁ ପ୍ରସାଦଙ୍କୁ ଦୋଷ ଦେବା ଉଚିତ୍ ହେବନି ।

ଯେତେବେଳେ ବି ପିସିସି ସଭାପତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ ସେତେବେଳେ କଂଗ୍ରେସର ସବୁ ନେତାଏ ସମସ୍ୱରରେ କହନ୍ତି– ଆମେ ନୂଆ ସଭାପତିଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣପ୍ରାଣରେ ସହଯୋଗ କରିବୁ, କଂଗ୍ରେସର ହାତମୁଠାକୁ ମଜଭୁତ କରିବୁ । କିନ୍ତୁ ମୁଠାର ଟାଣପଣ କେତେଦିନ ରହେ ସେ କଥା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣା । ପାପୁଲି ମୁଠା ହୋଇପାରେନି । ପାଞ୍ଚ ଆଙ୍ଗୁଠି ଏକାଠି ହେଲେ ସିନା ମୁଠା ହେବ?

କଂଗ୍ରେସ ପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କ ଆସ୍ଥା କମିଛି ସବୁଆଡ଼େ । କେନ୍ଦ୍ରରେ କଂଗ୍ରେସର ଦୁର୍ଗପତନ ପରେ କଂଗ୍ରେସ ତା'ର ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ହରାଇଛି । କଂଗ୍ରେସକୁ ଭୋଟ ଦେଲେ କଂଗ୍ରେସ ଯେ ସରକାର ଗଢ଼ିପାରିବା ଭଳି ସଂଖ୍ୟା ହାତେଇ ପାରିବ ଏକଥା କେହି ଅନୁଭବ କରିନାହାନ୍ତି । କେନ୍ଦ୍ର କଂଗ୍ରେସର ପ୍ରଭାବ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ପଡିଛି । ତେଣୁ ରାଜ୍ୟ ନେତା ଏବଂ ସେନାଆର ମଙ୍ଗୁଆଳ ଚାହିଁଲେ ଯେ ରାତାରାତି ବିରାଟ ଗୋଟେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଯିବ ଏଭଳି ସମ୍ଭାବନା କମ୍ । ତା' ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ପାଞ୍ଚ ଆଙ୍ଗୁଠି ଏକାଠି ରହିଲେ ମୁଠାର ଦମ୍ଭ ଫେରିବ ନହେଲେ ଯୋଉ କଥାକୁ ସେଇ କଥା ।

ୱାସେନାର ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ଭାରତ

ସୌମେନ୍ଦ୍ର ଜେନା

ପୃଥିବୀରେ ବଢୁଥିବା ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ବଜାର ଉପରେ ସଦସ୍ୟ ଦେଶଗୁଡିକର ଶୃଙ୍ଖଳିତ ବ୍ୟବହାରକୁ ନେଇ ଗଢି ଉଠିଥିବା ବୁଝାମଣା ହେଉଛି ୱାସେନାର ବ୍ୟବସ୍ଥା । ୧୨ଜୁଲାଇ ୧୯୯୬ରେ ଏହା ନେଦରଲାଣ୍ଡର ହେଗ୍ ନିକଟସ୍ଥ ୱାସେନାରଠାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଶୀତଳଯୁଦ୍ଧକାଳୀନ ସହଯୋଗୀ କମିଟି (କୋକୋମ୍) ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରୟାସ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ କୋକୋମ ପରି କଠୋର ନୀତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନାହିଁ । ଅଷ୍ଟ୍ରିଆର ଭିଏନାଠାରେ ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବା ସଚିବାଳୟ ରହିଛି । ତେବେ କୋକୋମ୍ ପରି ଏହାକୁ ଚୁକ୍ତି ନକହି ପାରସ୍ପରିକ ବୁଝାମଣା ମଧ୍ୟରେ ଅଣଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କହିଲେ ଠିକ୍ ହେବ । ଏଥିରେ ଭାରତ ସମେତ ୪୨ ସଦସ୍ୟ ଦେଶ ରହିଛନ୍ତି । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକେ ପୂର୍ବର ୱାର୍ସାଚୁକ୍ତି ଅନ୍ତର୍ଗତ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ଥିଲେ । ପୃଥିବୀରେ ଯୁଦ୍ଧାସ୍ତ୍ର, ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଆଣିବା ସହ ଆଞ୍ଚଳିକ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସ୍ତରରେ ସୁରକ୍ଷା ଓ ସ୍ଥିରତା ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସଦସ୍ୟଭୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡିକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ହେଉଛି ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ପ୍ରତି ୬ ମାସରେ ଥରେ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡିକ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ୮ପ୍ରକାର ଅସ୍ତ୍ରଦେଣନେଣ ନେଇ ତଥ୍ୟ ଆଦାନପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ସେଗୁଡିକ ହେଉଛି ଯୁଦ୍ଧଟ୍ୟାଙ୍କ, ସଶସ୍ତ୍ର ଯୁଦ୍ଧଟ୍ୟାଙ୍କ, ଲୟାନଳୀଥିବା ତୋପ, ସାମରିକ ଯୁଦ୍ଧବିମାନ, ସାମରିକ ହେଲିକପ୍ଟର, ଯୁଦ୍ଧପୋତ, କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର କିମ୍ବା କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା, ହାଲୁକା କିମ୍ବା ଛୋଟ ଅସ୍ତ୍ର ସବୁ । ଭାରତ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଡିସେମ୍ବର ୨୦୧୭ରେ ସଦସ୍ୟତା ଲାଭ କରି ବିଶ୍ୱଗୋଷ୍ଠୀର ଏହି ଅଗ୍ରଣୀ ବୁଝାମଣା ମଧ୍ୟରେ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରିବା ସହ ଯୁଦ୍ଧାସ୍ତ୍ର ଦେଣନେଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଓ ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ପ୍ରତି ରହିଥିବା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧତାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି ।

ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସାମିଲ ହେବାପାଇଁ କେତେକ ନିୟମ ରହିଛି । ଏଥିପାଇଁ ଦେଶ ଯୁଦ୍ଧାସ୍ତ୍ର ନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା ରପ୍ତାନି, ସମ୍ବେଦନଶୀଳ କାରଖାନା ଉପକରଣ ନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା ରପ୍ତାନି କରୁଥିବା ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ ନୀତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବ, ଯେପରି ପରମାଣୁ ଯୋଗାଣ ଗୋଷ୍ଠୀ (ଏନ୍‌ଏସଜି) କିମ୍ବା କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ବିଜ୍ଞାନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରାଷ୍ଟ୍ର କିମ୍ବା ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ଗୋଷ୍ଠୀର ନୀତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପରମାଣୁ ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ ଚୁକ୍ତି (ଏନ୍‌ପିଟି), ଜୀବାଣୁ ଶସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ର ଆଲୋଚନା, ରାସାୟନିକ ଶସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ର ଆଲୋଚନା ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ଗୋଟିକ ଆବଶ୍ୟକ ସେଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଗତ ନିୟମ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଦରକାର । ଚୀନ ଏବଂ ଇସ୍ରାଏଲ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସଦସ୍ୟରାଷ୍ଟ୍ର ନହୋଇ ମଧ୍ୟ ଏହି ଦୁଇଦେଶ ୱାସେନାର ତାଲିକା ସହ ସେମାନଙ୍କ ରପ୍ତାନି ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ଯୋଡିଛନ୍ତି । ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସ୍ତରରେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏକ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ମୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଏଥିରେ ସଦସ୍ୟ ହେବାପାଇଁ ପୂର୍ବରୁ ସଦସ୍ୟଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ସମର୍ଥନ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ଭାରତର ସଦସ୍ୟତାକୁ ରୁଷିଆ, ଆମେରିକା, ଫ୍ରାନ୍ସ ଓ ଜର୍ମାନୀ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତାଲିକାକୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଏବଂ ପ୍ରଣାଳୀ କୁହାଯାଇଥାଏ । କଟକଣାଯୁକ୍ତ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳକୁ ଦୁଇଟି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଦ୍ୱୈତ ବ୍ୟବହୃତ ସାମଗ୍ରୀ ଓ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ବା ମୂଳ ଆଧାର ତାଲିକା ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧସାମଗ୍ରୀ । ମୂଳ ତାଲିକାଟିରେ ୧୦ଟି ବିଷୟ ରହିଛି । ସେଗୁଡିକ ହେଲା (୧) ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସାମଗ୍ରୀ ଓ ତତ୍‌ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଉପକରଣ, (୨) ବସ୍ତୁ ପ୍ରସ୍ତୁତି,(୩) ଇଲେକ୍‌ଟ୍ରୋନିକସ୍, (୪) କମ୍ପ୍ୟୁଟର୍ସ, (୫) (କ) ଟେଲିଯୋଗାଯୋଗ, (ଖ) ସୂଚନା ସୁରକ୍ଷା, (୬) ସେନ୍‌ସର ଓ ଲେଜର୍ସ, (୭) ସମୁଦ୍ର ଯାତ୍ରା ଓ ଆକାଶଯାତ୍ରା, (୮) ସମୁଦ୍ରତଳ, (୯) ମହାକାଶ ଓ କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର । ମୂଳ ତାଲିକାରେ ଦୁଇଟି ଉପବିଭାଗ ରହିଛି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଏବଂ ଅତି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ । ଅତିସମ୍ବେଦନଶୀଳ ତାଲିକା ଭିତରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରେ କି ଜେଟଇଞ୍ଜିନ, ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ରାଡାର, ଟୁଡାଜାହାଜ ଅନ୍ୱେଷଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଉପକରଣ ସବୁ ରହିଛି । ଯୁଦ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀ ତାଲିକାରେ ୨୨ଟି ବିଭାଗ ରହିଛି । ତେବେ ସେଗୁଡିକ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଏ ନାହିଁ । ତାଲିକାରେ କୌଣସି ଉତ୍ପାଦକୁ ସାମିଲ କରିବାକୁ ହେଲେ ସଦସ୍ୟରାଷ୍ଟ୍ରକୁ କେତେକ ବିଷୟପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିଦେବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ତାହା ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡିକୁ ଛାଡି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦେଶରେ ମିଳୁଛି କି ନାହିଁ, ସାମଗ୍ରୀ ରପ୍ତାନି ବେଳେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ଶକ୍ତି, ସାମଗ୍ରୀ ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ସୂଚନା ଦେବାର ଆଗ୍ରହ ଥିବା ଦରକାର । ଏହାକୁ ଅନ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ଯଥା ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଏନଏସଜି କିମ୍ବା କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଗୋଷ୍ଠୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରୁଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଇଣ୍ଟରନେଟ ଆଧାରିତ ନିରୀକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଏଥରେ ସାମିଲ କରିବାଲାଗି ଡିସେମ୍ବର ୨୦୧୩ରେ ରପ୍ତାନି ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ ତାଲିକାରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଯେଉଁ ନୂତନ ଜ୍ଞାନକୌଶଳକୁ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ହେଲା କମ୍ପ୍ୟୁଟର କିମ୍ବା ନେଟୱାର୍କକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଉଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ନଷ୍ଟ କରିବାଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ସଫ୍ଟୱେର, ଯାହାଫଳରେ ଆଇପି ନେଟୱର୍କ ନିରୀକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ତଥ୍ୟକୁ ବାହାର କରାଯାଇପାରିବ । ମାନବାଧିକାରର କ୍ଷତି କରୁଥିବା ଦେଶଗୁଡିକୁ ଯେପରି ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡିକର କମ୍ପାନୀମାନେ ଗୁଇଦାଗିରି ପାଇଁ ଉପକରଣ ବିକ୍ରି କରିନପାରିବେ ସେଥିପାଇଁ ଏହି ସଂଶୋଧନ ଅଣାଯାଇଥିଲା । ତେବେ କେତେକ କମ୍ପାନୀ ଏହି ସଂଶୋଧନକୁ ବିରୋଧ କରିବା ସହ ଏହା ଅଧିକ ସ୍ୱଷ୍ଟ, ସୁରକ୍ଷା ଗବେଷଣାକୁ ସୀମିତ କରିବାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା କିମ୍ବା ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିପଦ ନେଇ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ହେବା ଦରକାର ବୋଲି କହିଥିଲେ । ଗୁଗଲ ଏବଂ ଫେସବୁକ୍ ସଂସ୍ଥା ଏହି ନିୟମକୁ ସମାଲୋଚନା କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଏହା ଗଭୀର ପରୀକ୍ଷଣ, ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିପଦର ସୂଚନା ଆଦାନପ୍ରଦାନ ଏବଂ ବଗ୍‌ବାଉଣ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ସେମାନେ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ଏଥିରେ ସଂପୃକ୍ତ ଥିବା ସହଯୋଗୀ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡିକର କୌଣସି ପ୍ରକାର କ୍ଷତି କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

ପୃଥିବୀର ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଯୁଦ୍ଧ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ଯେପରି ସନ୍ତ୍ରାସବାଦୀଙ୍କ ହାତରେ ନପଡ଼େ ସେଥିପାଇଁ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ବିକ୍ରି ସମୟରେ ସଂପୃକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ସଚେତନ କରିବା ପାଇଁ ୱାସେନାର ଶୃଙ୍ଖଳାର ଆରମ୍ଭ । ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଦ୍ୱୈତ ବ୍ୟବହାରକ୍ଷମ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ସାମରିକ ଅଥବା ବେସାମରିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବହାର ସମୟରେ ଯେପରି କୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ର ବା ସଦସ୍ୟଭୁକ୍ତ ଦେଶଗୁଡିକର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେପରି ସଙ୍କଟ ସୃଷ୍ଟି ନକରେ ସେଥିପ୍ରତି ସତର୍କ ରହି ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ବିକ୍ରିକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ହେଉଛି ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ୧୯୯୮ରେ ପୋଖରାନଠାରେ ଭାରତ ଦ୍ୱିତୀୟଥର ପରମାଣୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାରତକୁ ପରମାଣୁ କ୍ଷମତା ଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରଗୋଷ୍ଠୀର ମାନ୍ୟତା ଦେବାକୁ ଜାତିସଂଘର ପଞ୍ଚମହାଶକ୍ତି ରାଜି ନଥିଲେ । ଯଦିଓ ୧୯୭୪ରେ ଭାରତର ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ପରମାଣୁ ପରୀକ୍ଷା ସରିଥିଲା । ଅଣୁଅସ୍ତ୍ର ଉତ୍ପାଦନ ଓ ପରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷମତା ଥିବ। ସତ୍ତ୍ୱେ ଆମେରିକା, ରୁଷିଆ, ଚୀନ, ଫ୍ରାନ୍ସ ଏବଂ ବ୍ରିଟେନ ପ୍ରମୁଖ ଜାତିସଂଘ ସୁରକ୍ଷା ପରିଷଦର ସ୍ଥାୟୀ ସଦସ୍ୟଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡିକ ଭାରତକୁ ବିରୋଧ କରିଆସୁଥିଲେ । ଫଳରେ ପରମାଣୁ ଶକ୍ତିର ଆମଦାନୀ, ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ଲାଭ, ଅଧିକ ଗବେଷଣା, ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରରେ ଉପଯୋଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତ ପାଇଁ ସମସ୍ୟା ରହିଥିଲା । ଯେହେତୁ ଅଣୁଅସ୍ତ୍ର ନିରୋଧ ଚୁକ୍ତିରେ ଭାରତ ପୂର୍ବରୁ ଦସ୍ତଖତ କରିନାହିଁ ସେହି ଆଳରେ ଚୀନ ଆଲୋଚନା କାଳରେ ଭାରତକୁ ପରମାଣୁ ଯୋଗାଣକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀରେ (ଏନ୍‌ଏସଜି) ସଦସ୍ୟ କରିବାର ବିରୋଧ କରୁଛି ।

୨୦୦୮ରେ ଭାରତ ଆମେରିକା ମଧ୍ୟରେ ବେସାମରିକ ଆଣବିକ ଚୁକ୍ତି ହୋଇଥିଲା । ଏହାପରେ ଭାରତକୁ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ପ୍ରଦାନ ଲାଗି ଆମେରିକା ସମେତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶଗୁଡିକ ରାଜିହେବା ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଅନ୍ୟ ଦେଶଗୁଡିକ ସହ ଏପ୍ରକାର ଦ୍ୱିପାକ୍ଷିକ ବୁଝାମଣା ମଧ୍ୟ ଆଗେଇଲା । ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ, ଜାପାନ, ବ୍ରିଟେନ, ଫ୍ରାନ୍ସ, ପରି ଦେଶ ଭାରତର ଆଣବିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସହଯୋଗ ପାଇଁ ଆଗେଇ ଆସିଲେ । ଫଳରେ ସମୟକ୍ରମେ ବିଶ୍ୱାସ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁ ୱାସେନାର ସଦସ୍ୟତା ପାଇଁ ସଦସ୍ୟ ଦେଶଗୁଡିକ ଭାରତକୁ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇଲେ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପ୍ରବେଶ କରି ପୃଥିବୀର ସ୍ୱୀକୃତ ଅନ୍ୟ ଆଣବିକ ଶକ୍ତିସଂପନ୍ନ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡିକ ସଦୃଶ ସମାନ ଓ ସ୍ୱୀକୃତ ରାଷ୍ଟ୍ରର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଲାଭ କରିବାକୁ ଭାରତର ଆଗ୍ରହ ରହିଛି । ପୃଥିବୀରେ ଅଣୁଅସ୍ତ୍ର ଉତ୍ପାଦନ ଓ ଜ୍ଞାନକୌଶଳର ବିରୋଧ କରୁଥିବା ୪ଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରୁ ୱାସେନାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୋଟିଏ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ହେଉଛି କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ଚୁକ୍ତି । ଭାରତ ଏହି ଦୁଇଟି ଗୋଷ୍ଠୀରେ ସାମିଲ ହୋଇସାରିଛି । ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ୧୯ ଜାନୁଆରୀ ୨୦୧୮ରୁ ମଧ୍ୟ ୪୩ତମ ସଦସ୍ୟ ହୋଇଛି । ଏନ୍‌ଏସ୍‌ଜି ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଯାହା ସାମିଲ ହେବା ପାଇଁ ବାକି ରହିଛି । ଏହି ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ସଦସ୍ୟ ହେବା ପରେ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନର ଦ୍ୱୈତ ବ୍ୟବହାର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଭାରତକୁ ଏସବୁ ପାଇବା, ପରମାଣୁ ରିଆକ୍ଟର ଦେଶରେ ନିର୍ମାଣ କରି ବିଦ୍ୟୁତ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବେସାମରିକ ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ଅନ୍ୟଦେଶକୁ ବିକ୍ରି କରିବା ସହଜ ହେବ । ଏ ପ୍ରକାର କ୍ଷମତାର ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସକ୍ଷମ ଦେଶଗୁଡିକର ସହଯୋଗ ଲାଭ କରିବା ସୁବିଧାଜନକ ହେବ । ଏନ୍‌ଏସଜି ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଭାରତର ସଦସ୍ୟତାକୁ ଆଜିଯାଏଁ ଚୀନ ସବୁ ସମୟରେ ବିରୋଧ କରି ଆସିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆଣବିକ କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣକାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ରସମୂହରେ ନିଜେ ସାମିଲ ହୋଇନାହିଁ କିମ୍ବା ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ମଧ୍ୟ ସଦସ୍ୟ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଭାରତକୁ ଏନ୍‌ଏସଜି ଗୋଷ୍ଠୀର ସଦସ୍ୟତା ନେବାଲାଗି ଆଗାମୀ ଦିନରେ ବିଶେଷ କିଛି ଅସୁବିଧା ହେବନାହିଁ । ତେବେ ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀରେ ସାମିଲ ହେବାପାଇଁ ଭାରତ ଉଦ୍ୟମ କରି ଆସୁଥିବାବେଳେ ବାରମ୍ବାର ଚୀନ ବିରୋଧ କରିଆସୁଛି । ଚୀନର ଭୟ ହେଉଛି ଯେ ଭାରତ ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀରେ ସାମିଲ ହେବାପରେ ବିଶ୍ୱର ଆଣବିକ ରାଷ୍ଟ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀ ସମ୍ମାନଲାଭ କରିବା ସହ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ପାଇବାରେ ଅସୁବିଧା ହେବନାହିଁ । ତେଣୁ ନ୍ୟୁକ୍ଲିଅର ସପ୍ଲାୟର ଗ୍ରୁପ (ଏନଏସଜି) ବା ପରମାଣୁ ଯୋଗାଣକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଭାରତର ନାମ ଉଠିଲାବେଳେ ଚୀନପକ୍ଷରୁ ପ୍ରତିବାଦ କରାଯାଇ ପାକିସ୍ତାନକୁ ଏଥିରେ ସାମିଲ କରିବାକୁ ଦାବି କରାଯାଉଛି । କିନ୍ତୁ ନିକଟରେ ରୁଷିଆର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଭ୍ଲାଦିମିର ପୁତିନ ଏନ୍‌ଏସଜି ମାମଲାରେ ଭାରତ ସହ ପାକିସ୍ତାନକୁ ତୁଳନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ଶୀତଳଯୁଦ୍ଧକାଳୀନ ଗୋଷ୍ଠୀ (କୋକୋମ)ରେ ୧୭ଟି ଦେଶ ସଦସ୍ୟ ରହି (୧୯୫୦–୧୯୯୪) ସୋଭିଏତ୍ ରୁଷିଆର ଅନ୍ତର୍ଗତ ତଥା ସହଯୋଗୀ ଦେଶଗୁଡିକ ଯେପରି ଆଣବିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ନକରିପାରିବେ ସେଥିପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଥିଲେ । ସେହି ଦେଶଗୁଡିକ ହେଲେ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ, ବେଲଜିୟମ, କାନାଡା, ଡେନମାର୍କ, ଫ୍ରାନ୍ସ, ଜର୍ମାନୀ, ଇଟାଲୀ, ଜାପାନ, ଲକ୍‌ସେମ୍ବର୍ଗ, ନେଦରଲାଣ୍ଡ, ନରୱେ, ପର୍ତ୍ତୁଗାଲ, ସ୍ପେନ, ତୁର୍କୀ, ବ୍ରିଟେନ, ଆମେରିକା ଓ ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ । କିନ୍ତୁ ରୁଷିଆର ବିଭାଜନ ପରେ ପରିସ୍ଥିତି ବଦଳିଥିଲା । ୧୯୯୩ରେ ରୁଷିଆ ଓ ଆମେରିକା ମଧ୍ୟରେ କାନାଡାର ଭାଙ୍କୋଭର ସହରରେ ଅଣୁଅସ୍ତ୍ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନେଇ ଆଲୋଚନା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଦୁଇଦେଶର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ବ୍ରେନଡ୍ରେନ୍ ରୋକିବା, ରୁଷିଆ ବିଶ୍ୱବଜାରରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ଏକମତ ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୯୬